

Anul 61

Seria II-a

Nr. 538

ALBINA

REVISTA SAPTAMINALA A ASEZAMINTELOR CULTURALE

Miercuri

16 aprilie 1958

8 pagini

15 bani

După o zi de muncă pe tarlăua mare a întovărășirii agricole „Drumul lui Lenin” din comuna Rucăr, tinerii și tinerele petrec o seară plăcută la cercul de citit.

SARCINI ACTUALE ALE MUNCII CULTURALE

Am avut fericitul prilej de a participa la Consfătuirea țăranilor și lucrătorilor din sectorul socialist al agriculturii, care a avut loc la Constanța. Se adunaseră aci peste 2.000 de țărani muncitori veniți din toate colțurile țării pentru a analiza rezultatele obținute în agricultură de la cel de-al II-lea Congres al Partidului Muncitoresc Român și pentru a dezbate problemele legate de perspectivele dezvoltării agriculturii noastre în următorii ani.

Cei ce au participat la această consfătuire și-au putut da seama, printre altele, și de progresul realizat de țăranii muncitori în ceea ce privește cunoștințele lor în domeniul științei agricole. Mulți dintre țăranii muncitori care au vorbit la tribuna consfătuirii, păreau, după grai, după termenii științifici folosiți în expuneri, adevărați tehnicieni specialiști.

Îți creștea inima de bucurie când auzai pe Ion Gîrceag, președintele gospodăriei colective din Hârman, regiunea Stalin, vorbind în cuvinte simple, dar înțelepte, despre dezvoltarea producției animale din gospodăria lor, pe Gh. Maftei din Țibucani-Bacău, despre dezvoltarea economică a gospodăriei agricole colective pe care o conduce sau pe Obis Ludovic, președintele colectivei din Bervenii Mari, regiunea Baia Mare, care a descris nivelul material și cultural ridicat al colectivităților. Numeroasele unități culturale înființate la sate, dezvoltarea învățămîntului agrozootehnic de masă, sprijinul tehnico-științific multilateral acordat de stat, i-au ajutat pe țăranii muncitori să se gospodărească cu mai multă chibzuință, să smulgă pămîntului mai multe roade, să ducă un trai tot mai bun. Expunerea tovarășului Gh. Gheor-

ghiu-Dej la Consfătuirea țăranilor și lucrătorilor din sectorul socialist al agriculturii, ca și discuțiile care s-au purtat aici, constituie o călăuză de preț pentru activiștii culturali de la sate, care sînt chemați să-și sporească eforturile lor în ceea ce privește sprijinirea prin toate forțele și toate mijloacele activității culturale, munca de transformare socialistă a agriculturii.

Căminele culturale, colțurile roșii din gospodăriile agricole colective cu cele 518 formații artistice, stațiile de radioamplificare și caravanele cinematografice, prin programele prezentate — spunea în cuvîntul său tovarășul Vasile Vilcu, prim-secretar al Comitetului regional de partid Constanța — au contribuit la lămurirea politicii partidului nostru de transformare socialistă a agriculturii.

Întărirea economico-organizatorică a unităților agricole din sectorul socialist-cooperatist, mărirea producției vegetale și animale, lărgirea tuturor ramurilor agricole și ridicarea productivității lor, sînt sarcini de seamă, asupra cărora s-a insistat deosebit de mult la consfătuire.

O contribuție însemnată în realizarea acestor sarcini, care va determina noi pași înainte ai agriculturii noastre, o poate aduce — după cum practica a și dovedit-o de altfel — activitatea culturală de masă desfășurată în rîndurile țăranimii muncitoare. Pentru aceasta trebuie introduse pe o scară mai largă în practica căminelor culturale, bibliotecilor, colțurilor roșii, acele manifestări culturale-artistice care s-au dovedit a fi mai educative și mai mobilizatoare, în scopul atragerii unui

(Continuare în pag. 2-a)

PRIMĂVARA

Iar ai venit frumoasă primăvară,
Să dai un nou imbold întregii vieți,
Să plîmbi îndrăgostii în noaptea clară,
S-ascuși din nou condele de poezii.

Iar mugurași deschiși, iar pomi în floare,
Iar cer senin, albastru, fără nor,
Iar lung șirag de păsări călătoare
Și iar și iar același vechi decor.

Decorul pare-același; totuși nu e
Că-s haturi mai puține pe ogor,
Că splcu-n viri de pui mai mult se sufe,
Cu bob mai mare și mai roditor.

Pădurea tot maramă verde-și pune,
Dar a cuprins și dealul nou plantat;
Se scoate din adînc mai mulți cărbuni
Și noi lumini se-aprind mereu în sat.

Aceleași păsărele cîntă-n luncă;
Cînd soarele de-abia a răsărit
Aceleași oameni se avîntă-n muncă,
Dar rodul muncii lor e mult sporit.

Florin Iordăchescu

Delavrancea - PRIETEN AL TARANILOR

Barbu Ștefănescu-Delavrancea, unul dintre cei mai mari scriitori pe care i-am avut, s-a ridicat din rîndul țărănimii sărace. Era fiu de clăcaș analfabet din Sohațu-Ilfov, urmaș al oierilor fugiți din Vrancea acum un veac și jumătate, din cauza birurilor boierești.

Delavrancea a pus în slujba problemei țărănești tot talentul lui de scriitor, de gazetar și de mare orator, de avocat care a apărat pe mulți țărani în fața judecării, de artist care l-a desenat chipurile răvășite de mizerie, ori mișcările largi și armonioase pe care le fac atunci cînd aruncă sămînta în glie, locuințele pitorești.

În 1892—93, Delavrancea a ținut la Universitatea din București un inflăcărat și valoros curs despre poezia populară. Legat de acest curs urmează studiul asupra doinei și discursul rostit la Academia Română în 1913 care analizează cele mai importante mijloace artistice folosite de poezia populară. Din toate răzbate marea lui iubire față de țărănimie, care hrănește îndrăzneala neobișnuită cu care atacă chiar pe regina Carmen Sylva, pentru faptul că în scrierile ei a umilit poporul, i-a batjocorit datinele și i-a falsificat creațiile artistice.

Un Delavrancea însă, nu numai cunosător îndrăgostit de folclor, ci și gînditor adînc, care a înțeles cauzele mizeriei țărănești, care parcă îndreptăța încă din 1892 revolta țărănilor din 1907, apare în toată strălucirea cu prilejul conferinței sale „Țăranul nostru și țăranul mizeriei”, ținută la Ateneu.

După un apel către tineretul generos, de a îmbrățișa cu căldură problema ridicării țărănimii, oratorul descrie chipul și caracterul „țăranului nostru, așa cum se prezintă el cînd nu-l înșelăm, nu-l prigoinim și nu-l jecmănim”.

„Țăranul nostru e vioi, glumeț, ironic, îngăduitor, răbdător, dar la vreme de grea cumpănă, hotărît”, — continuă Delavrancea portretul țăranului român, apoi comentează — alăturîndu-se asupriților scoși din fire: „Toate revoltele sătenilor s-au produs după lungi răbdări, dar cu cit au răbdat mai mult, cu atît hotărîrea lor a fost mai energic executată”.

În aceeași conferință oratorul a ținut să repete titlul unuia dintre articolele sale „Pacea, liniștea și concordia”, în dreptul contra regelui.

Țăranul ne este prezentat la masă, ospitaler și glumeț, izvor nesecat de cîntece, povești și proverbe, pe care cei tineri le ascultă înfrigurați. La rîndul lor, la alte sărbători tinerii le vor spune întocmai mesenilor, înfățișînd „...dragostea, eroismul, izbinzile și filozofia neamului nostru... în versuri scurte adeseori pătuns de o suflare largă de geniu”.

În ultima parte a conferinței, Delavrancea dezvăluie vinovata atitudine a claselor conducătoare față de țărănimie: „Cei mai mulți din clasele de sus l-au văzut (pe țăran), și onora l-a inspirat oroare, altora scribă, la pușini, milă, la prea pușini mustrare de conștiință și la pușini de tot revoltă legitimă contra unei

Sculptură de C. MEDREA

degradări cu care consimte rătăcirea și fericirea claselor dominante”.

Portretul pe care Delavrancea îl face țăranului copleșit de mizerie ar fi trebuit să-i cutremure pe contemporanii săi, răspunzători în fața istoriei de starea de plîns a celei mai mari și mai productive, pe atunci, pătri sociale: „...slab, galben, pămîntiu, cu pielea uscată și aspră, cu părul ca lina de capră, zbirciț la 30 de ani... zdrențaros, fără albituri, murdar și prigunit... deșert în pîntece...”, iată culorile reale în care apărea „țăranul mizeriei”. Delavrancea descrie hrana neîndulcitoare a țăranului, comparînd-o cu ghițuirea bogaților.

Lipsa de libertate — „supremul element al demnității umane, înșelarea de toți, de notar, primar, arendaș, om politic, deputat, cămătar, avocat, subprefect, prefect etc...” a dus la secătuirea populației sătești.

Conferința lui Delavrancea din 1892 este un sever rechizitoriu împotriva claselor conducătoare, o pledoarie sincer îndurerată a marelui orator, în procesul disperat al țărănimii asuprite. Nimeni, înainte și în timpul lui Delavrancea, n-a descris atît de evocator nici însușirile firești ale țăranului român, nici mizeria în care țărănimia căzuse sub apăsarea exploatării.

Ultimele discursuri rostite de Delavrancea în parlamentul de la Iași, în timpul refugiului din 1917—18, încheie activitatea oratorului sub același semn al iubirii pentru țărani. Fiul de clăcaș, Delavrancea a cerut improprietărea țărănilor, dar o improprietărea reală, nu „pulbere aruncată în ochii popoarelor”.

Așa cum Delavrancea spunea că este al țărănimii pe care o iubește firesc, datorită obîrșiei lui, tot așa țărănimia română poate spune: Delavrancea este al nostru. Îl simțim prieten și frate, îl iubim.

Emilia St. Milicescu
lector la Institutul de perfecționare a cadrelor didactice
București

Casa în care s-a născut Barbu Delavrancea

File de Calendar GOYA

„Am avut trei meșteri: Rembrandt, Valasquez și natura... La acești trei meșteri pe care-i amintește în mărturisirea sa pictorul Francisco de Goya, marele geniu al poporului spaniol, am putea adăuga încă unul, cu ferma convingere că avem asentimentul autorului: realitatea socială.

În anul 1746, într-un sat sărăcăcios din Aragon, în casa unui meșter aurar, a văzut lumina zilei băiatul care după ani și ani de zile avea să devină unul dintre cei mai mari artiști plastici pe care i-a cunoscut vreodată omenirea. Drept și cinstit, de o sensibilitate aproape bolnăvicioasă, Goya privea cu ochii larg

Autoportret

deschiși la tot ce se petrecea pe vremea aceea în jurul său, la nenunțatele nedreptăți sociale și suferințe omenești. Absolutismul regal ajunsese la culme, Spania gemea sub călciiul dregătorilor monarhiei, poporul trăia în mizerie sub apăsarea permanentă a spectrului închiziției și a neîngrăditei puteri a clerului. Spania ajunsese sumbra împărăție a obscurantismului și a torturii. Oamenii îndurau o teroare sălbatică așteptînd soarele luminos pe care-l cîntă cu alita însetare poetul José Herrera Pelere. Anii trec. Fiul meșterului aurar simte o puternică vocație pentru artă, pentru pictură. La vîrsta de 20 de ani îl găsim la Madrid, fugit de sub urmărirea închiziției, apoi la Saragossa unde pictează nemuritoare trece ale bisericii Aula Del, lucrări în care se simte puternica inspirație populară. Urmează schițele pentru spalierele manufacturii regale, opere luminoase, pline de vioiciune și optimism („Bucuria de a trăi”, „Vijelia”, „Zidarul” etc.).

Dacă însă în primele lui lucrări, cu vigoarea caracteristică vîrstei, Goya întăleştează o lume robustă și senină, așa cum ar dori-o el, în cele următoare alege o cale lăaturalnică, refugindu-se în fantastic, în ireal. Sub acest aspect sînt grăitoare cele 80 de planșe intitulate „Capricii” („Nu mai există nici o scăpare”, „Leașii”, „Pină la moarte”, „Înghițe asta, ciine”, „Dacă vine ziua plecăm” etc., etc.).

Războiul lui Napoleon împotriva Spaniei, ororile săvîrșite de armatele franceze în timpul primei revoluții spaniole din 1808—1812, aruncă o tentă și mai întunecată peste peisajul Spaniei din acele vremuri. Protestul lui Goya, artistul și patriotul, este exprimat cu deosebită vigoare în seria de desene intitulată „Nenorocirile războiului”. Sînt scene zguduitoare în fața cărora spectatorul se cutremură, simte revolta și caldul mesaj al marelui geniu.

130 de ani se împlinesc din ziua aceea a anului 1828, cînd Francisco Goya a închis ochii pentru totdeauna în vîrstă de 82 de ani. Timpul însă nu poate șterge marile comori spirituale. Astăzi, cînd întreaga omenire progresistă luptă împotriva obscurantismului, pentru înlăturarea primejdiei unui nou război, protestul lui Goya capătă o deosebită semnificație!

D. Mihail

SARCINI ACTUALE ALE MUNCII CULTURALE

(Urmare din pag. 1-a)

număr cît mai mare de țărani muncitori în sectorul socialist-cooperatist. În acest sens un aport deosebit îl poate aduce organizarea vizitelor țărănilor muncitori la gospodăriile colective frunțase, pentru a se convinge la fața locului despre realizările obținute de colectivități în comparație cu țărani muncitori cu gospodărie individuală.

Imediat după întoarcerea lor acasă, mulți dintre participanții la consfătuire au început să povestească consătenilor despre cele auzite în consfătuire, despre realizările colectivităților și întovărășiiților de pretutindeni din țară. Este necesar ca în cadrul căminelor culturale să se organizeze în permanență întîlniri între țărani muncitori și cei care au participat la consfătuire, precum și cu membrii gospodăriilor colective și întovărășirilor agricole, popularizîndu-se astfel experiența pe larg dezbătută aici. Organizarea unor seri de întrebări și răspunsuri pe teme agricole cu concursul efectiv al tehnicienilor și oamenilor de știință din agricultură, constituie de asemenea un mijloc eficace de antrenare a țărănilor muncitori în practicarea unei agriculturi științifice. Trebuie să se întocmească și să se țină cît mai multe conferințe agricole care să fie pline de exemple luate din munca unităților socialiste agricole locale. Trebuie folosite într-o măsură mai mare manifestările de masă cu cartea agrotehnică, care trebuie să fie răspîndită la sate în funcție de specificul ramurilor agricole respective.

Audițiile colective radio, la emisiunile pentru sate, la jurnalul satelor, trebuie de asemenea organizate pe o scară mai largă ca pînă acum.

Ne aflăm la începutul perioadei practice a învățămîntului agricol de masă. În una din pauzele

consfătuirii, stînd de vorbă cu un grup de țărani muncitori, am putut să-mi dau seama de interesul deosebit al acestora pentru cunoștințele agricole. Tovarășul Gh. Zăgău din comuna Beclean mă întreba dacă nu cumva știu răspunsurile exacte la cele 80 de întrebări din cadrul concursului „Cine știe, ne scrie”, organizat de Ministerul Agriculturii și Silviculturii în colaborare cu Radiodifuziunea, concurs care a atras mii de participanți entuziaști.

Am stat și am meditat mult asupra acestui fapt deosebit de grăitor pentru activiștii culturali, pentru toți cei care au îndatorirea de a organiza și extinde învățămîntul agricol de masă la sate. Cercurile și cursurile agrozotehnice trebuie să treacă în această perioadă la desfășurarea aplicațiilor practice pe cîmpurile experimentale și loturile demonstrative, aplicații care să constituie exemple vii, concrete, în ceea ce privește efectuarea lucrărilor agricole după indicațiile științei.

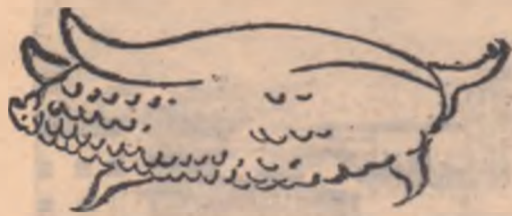
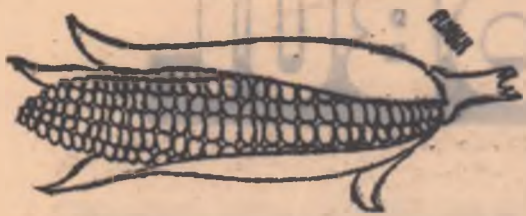
Pe această linie trebuie acordată o mai mare atenție decît pînă acum organizării, la căminele culturale, de expoziții agricole și folosirea acestora în explicarea modului de obținere a recoltei bogate în sectorul cooperatist al agriculturii.

Expunerea tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej ținută la Consfătuirea de la Constanța precum și Chemarea participanților la consfătuire către toți oamenii muncii din agricultură sînt documente care trebuie să stea la baza muncii de viitor a unităților culturale sătești, să determine orientarea activității tuturor așezămintelor culturale de la sate.

N. Nistor

șeful serviciului căminelor culturale din Direcția Generală a Așezămintelor Culturale

Metamorfoză

(sau cum se transformă porumbul în carne)
(Desen de FLORIAN)

Două butoaie

Intr-un cap de arătură
Stăteau, gură-n gură,
La loc vizibil,
Două butoaie cu combustibil
Dintr-acela care
Se folosește la tractoare.
Unul, ceva mai mizgălit,
Strigă spre vecin:
— M-am golit!
Inseamnă că stăpinu-a terminat
De arat!
— Ba, dacă-ți faci astfel de socoteți,
Te înșeli,
Profund!
(I răspunse celălalt
Care era la fel de gros și de-nalt).
Eu, deși mai am combustibil pe fund,
Îți spun, și-s bine informat,
Că stăpinu-meu a terminat.
— Imposibil!
Atunci cum se face că mai ai combustibil
Cind știi foarte bine
C-am fost la fel de pline?
Tractoarele, parcă,
Au amindouă aceeași marcă
Prin urmare, același consum!
— Uite cum:
Stăpinu-tău, cind se grăbește,

Risipește
Fără nici un folos
O mare cantitate pe jos.
In timp ce-al meu
Veghează mereu
Să nu curgă nici pe lingă dop
Vreun strop.
El, de cițiva ani,
Mă considera-o pușculiță-n care
Orice picătură mică sau mare
Inseamnă bani
Școși din propriul buzunar,
Așadar
Această sumară teorie
N-ar strica, stăpinu-tău, s-o știe!

Asemenea discuții, mi se pare,
Au loc, ades pe unele ogoare,
Și (cind morala-i bine înțeleasă!)
Au loc, din cind în cind, și-n cite-o casă.

Stelian Filip

Ghicitori

Am un ou, și nu-i ou,
Și-i cu carne, și nu-i bou.
(Melcul)

Buruienută gălbiniută,
Rar bărbat care te cruță.
(Tunul)

Scrisoare din șopron

Subsemnații.. 130
berbeci constituiți
într-o turmă, domi-
ciliată în curtea
sfatului popular al
comunei Zorleni,
raionul Birlad.

Ne-am născut...
de fapt ne-am nă-
scut la date diferite
și în localități
diferite. Copilăria
noastră a fost feri-
cită alături de res-
pectabilele „oi-ma-
me”. Cind am îm-
plinit vârsta de un
an și jumătate am
fost trimiși la sta-
țiunea de montă a sfatului
popular al comunei Zorleni. Ne
știam berbeci de soi și credeam
că vom fi tratați bine. Dar so-
coteala de acasă nu se potri-
vește cu cea din... Zorleni.
Este drept că aici am fost

luați în primire de diferiți șefi
și subșefi, vizitați, marcați, în-
registrați, parafați și... puși la
dosar. Da, da, ați citit bine:
puși la dosar! Vă întrebați po-
ate cum pot fi puși la dosar niște
berbeci. Nici noi nu credeam

că e posibil pînă n-am văzut
cu ochii.

Adică: existența noastră este
dovedită prin acte trecute la
dosar; prezența noastră n-a in-
trat însă în preocupările celor
de la sfatul popular. Vi se pare
poate neclară chestiunea asta.
Ei, atunci să vă explicăm:

Are sfatul popular al comunei
Zorleni lot zootehnic? Are!
Trebuia să se îngrijească de
furaje pentru iarnă? Trebuia!
Am avut noi ce mînca toată iar-
na? N-am avut! (Unul dintre
noi îmi suflă: „Apă, paie și bă-
taie”, dar mi se pare formulă
învechită, așa că n-o mai trec
aici). Iși duce zadarnic zilele
la sfatul popular raional ingi-
nerul Tunaru, care răspunde de
baza furajeră? Iși duce!...

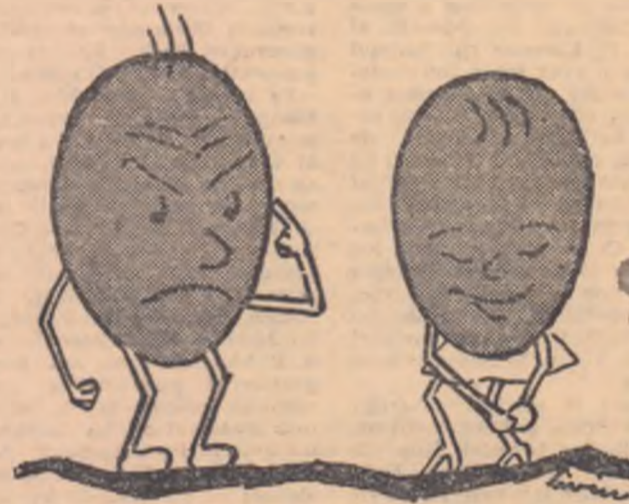
Și așa mai departe, mergînd
cu raționamentul o să ajun-
geți... dar ce folos? Dumnea-
voastră poate o să ajungeți un-
deva, dar noi... de ripă. Știți
doar că este o vorbă berbeci-
cească: „Nu-i da berbecului cit
poate el duce”. Credeți poate
că nu-i o zicală adevărată? Ba
da. Am simțit-o pe... pielea no-
astră. Și poate vreți să știți cum
poți simți o zicală pe piele?
Este drept că noi n-am simțit
vorbele ci... mîncărime. La în-
ceput pe o parte, apoi pe alta,
la început mai puțin, apoi mai
tare... Măi, ce să fie, ne între-
bam noi între noi? Naivi mai
eram! Bine, bine, noi să zicem
că eram naivi și nu știam, dar
cum de n-a știut doctorul ve-
terinar al comunei? Sau mă-
car agentul veterinar? (că ex-
istă în comună). Dar ce ne
mai întrebăm noi, doar e clar:
cum să știe că ne-a umplut rîia,
dacă n-au venit să vadă cum
arată „fără lină”, „frumusețe”
de berbeci comunali.

Un berbec spunea că trebuie
să fim mindri; sintem doar o
raritate. Dar nu credem să aibă
dreptate. Cine se uită la ni-
ște berbeci fără lină?! Și apoi,
ce ne facem? Dacă se trans-
mite la urmași? S-a sfîrșit cu
falnica noastră specie ovină!!
Aici am ajuns la scopul final.
Tochmai de asta ne-am și hotă-
rit să vă scriem și să vă cerem
ajutor. Tare ne temem să nu se
transmită la urmași... nu, nu
năpîrlirea noastră! Indolența
celor care răspund de toate a-
stea! Nu de alta, dar e păcat
să mai sufere și alții ce-am
suferit noi!

Cu salutări și mulțumiri etc.
etc.

Pentru conformitate,
Maria Preda

In unitățile agricole și în gospodării, creș-
tătorilor pentru ouă și carne va lua o mare
voțare.

— Dacă mai stai mult pe gînduri, n-o să mai găsim
clocitoare!
(Desen de E. LIVIU)

Două albine

Cernea prin slavă soarele polei
Cind două mici albine lucrătoare,
S-au întîlnit, mai mult din întîmplare,
In cupa mică-a unei flori de tel.

Și-au dat binețe, apoi, într-o clipă,
Ca două cunoștințe de demult
Au prins să-nchege-al vorbelor tumult
In tremurări mărunte de aripă.

— De unde ești de felul tău, surată?
Din cit îmi amintesc, eu nu știu dacă
Te-am întîlnit în stup sau în prisacă
Și nici în roi nu te-am văzut vreodată.

O clipă s-a lăsat o grea tăcere...
Apoi cealaltă: — Eu sint din pădure,
Am casă într-un fag cu ramuri sure!
— Atuncea cum, surato, nu faci miere?

— Ba da, așa, acolo, cit de cit
Să string și eu o mînă de mîncare!
— De ce nu vii în stup? Fă o-nccercare!
— M-am tot gîndit, dar nu m-am hotărit!

— Muncind așa, belșugul nu sporește...
Hai tu, surato, vino în prisacă!
Și cum vei crede, dacă n-o să-ți placă
Mergi înapoi, că nimeni nu te-oprește.

Și-apoi în filitiri de aripă, dese,
S-au pregătit să zboare-n zare naltă
Dar, după ce și una și cealaltă
Și-au însemnat și nume și adrese.

Am auzit acum că în stupină
Lucrează înc-o harnică albină
Care-a adus în stup cu ea odată
Vreo trei surori, o vară, și-o cumnată.

Ion Ruș

EPIGRAMA

Randamentul muncilor
agricole este mult cres-
cut în urma utilizării
mijloacelor mecanizate.

Cind mijloacele de muncă
Sînt din plin mecanizate,
Nu te mirî de ce în luncă
Totul merge... ca pe roate!

Unui nou colectivist
care beneficiază de pu-
ternicele tractoare cu
care sînt deservite G.A.C.-
urile.

La arat, cu chiu cu vai,
Dău c-un cal ara ogorul;
Așlăzi are zeci de cai
Fîlbăcă ară... cu tractorul.

Unor colectivști care,
pentru a crește produc-
ția la hectar, au utilizat
numai sămînță selecțio-
nată.

Au ales la-nșămînțat
Numaj bob de-ntîia clasă
Și cum o de așteptat,
Voș avea recoltă... aleasă!

C. Iota

